Maa- ja metsätalousministeriö NEUVOSTORAPORTTI MMM2018-00511

RO Unnaslahti Antti(MMM), Hörman Ari(UM) 18.07.2018

Asia
Maatalous- ja kalastusneuvosto 16.7.2018

Kokous
Maatalous- ja kalastusneuvosto 16.07.2018

Maatalous- ja kalastusneuvosto jatkoi keskustelua maatalouspolitiikan uudistuksesta pj-maan kysymysten pohjalta. Neuvostossa todettiin laajasti, että komission ehdotukset sisältävät hyviä ehdotuksia politiikan yksinkertaistamiseksi, mutta valtuuskunnat totesivat sen vielä riittämättömäksi. Kritiikkiä osakseen saivat erityisesti tukikatto, tosiasiallisen viljelijän määritelmä, ilmasto- ja ympäristökokonaisuuden monimutkaisuus sekä strategisen suunnitelman yksityiskohtaisuus. Valtuuskunnat katsoivat, että jäsenmaille voisi siirtää vielä ehdotettuakin enemmän vastuuta yksityiskohtien määrittelyyn.

Suomi esitteli kymmenen maan kirjelmän ehdollisuuden yksinkertaistamiseksi. Kirjelmää tuki yhteensä 13 jäsenmaata. Komissio oli vastahakoinen jouston etsimiseksi korostaen EU:n yhteisen perustason tarvetta EU:n ilmasto- ja ympäristösitoumusten täyttämiseksi.

Puolan aloitteesta keskusteltiin myös kuivuudesta, joka on vaivannut pohjoista EU:ta mukaan lukien Suomea. Komissaari Hogan lupasi ehdottaa viljelijätukien ennakkomaksujen osuuksien nostamista tulevana syksynä.

Ranska ehdotti kokouksessa EU:n ehdokkaaksi tulevaksi FAO:n pääjohtajaksi Catherine Geslain-Laneellea. EU:n yhteisestä ehdokkaasta pyritään päättämään lokakuun neuvostossa.

Neuvoston kokous oli Itävallan puheenjohtajuuskauden ensimmäinen. Pj-maa esitteli myös tulevan puheenjohtajuuskautensa ohjelman ja pääpainopisteet maatalouden ja kalastuksen osalta.

1. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin asiakirjan 10813/18 mukaisesti

2. A-kohtien luettelojen hyväksyminen

a) Muiden kuin lainsäädäntöasioiden luettelo

A-kohdat hyväksyttiin asiakirjan 10864/18 mukaisesti.

b) Lainsäädäntöasioiden luettelo

A-kohdat hyväksyttiin asiakirjan 10865/18 mukaisesti. (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

3. Puheenjohtajavaltion työohjelma
Puheenjohtajavaltio esittelee

Pj-maa totesi, että yhteisen maatalouspolitiikan uudistaminen, epäterveiden kauppatapojen direktiivi (UTP), tislatut alkoholijuomat sekä maataloutuotemarkkinoiden seuranta ovat AT:n puheenjohtajuuskauden ensisijaisia prioriteetteja.

Kalastuksessa prioriteetteja ovat TAC ja kiintiöt vuodelle 2019, tariffikiintiöt tuleville vuosille, kalastuksen monivuotiset suunnitelmat sekä valvonta-asetus.

Epävirallinen maatalousministerikokous järjestetään 23.-25.9. 2018. Lokakuun, marraskuun ja joulukuun neuvostot pidetään tavanomaisesti, syyskuun neuvostoa ei järjestetä. Lokakuun neuvosto järjestetään Luxemburgissa.

MAATALOUS
Lainsäädäntökäsittelyt
(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

4. YMP vuoden 2020 jälkeen -uudistuspaketti
a) Asetus YMP:n strategisista suunnitelmista
b) Asetus YMP:n rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta
c) Asetus maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä (YMJ)
Komission tiedotusasia
Keskustelu 9645/18 + COR 1 + ADD 1
9634/18 + COR 1 + ADD 1
9556/18 + REV 1 + REV 1 COR 1
10874/18

Pj-maa totesi, että subsidiariteetista ja yksinkertaistamisesta tulisi keskustella tässä vaiheessa uudistuksen käsittelyä. Pj-maa, komissio ja kaikki jäsenmaat kiittivät edellistä puheenjohtajamaata Bulgariaa hyvin tehdystä valmistelutyöstä. Puheenvuoroissa onniteltiin Itävallan ministeri Elisabeth Köstingeriä, joka oli saanut lapsen juuri ennen neuvostoa. Hän palaa johtamaan puhetta neuvostossa syyskuun epäviralliseen ministerikokoukseen.

CION (Hogan) tähdensi pitkässä alustuspuheenvuorossaan, miten yksinkertaistamista voisi edistää. CION esitteli myös kalvosarjan (8771/2018) komission näkemyksestä yksinkertaistamisen edistämisestä tämän komission aikana. CION kertasi laajaa julkista kuulemista, joiden perusteella uudistuksen tasapainoa on muutettu lisäten subsidiariteettia. CION mukaan tarvitaan kolme säädösten luokkaa; EU-säännöt, jäsenmaiden säännöt ja ne säännöt, joita ei tarvita ollenkaan. CION vakuutteli, että säädösmäärää on vähennetty ja uudistuksessa se vähenee ainakin EU:n tasolla merkittävästi.

CION kertoi esimerkkinä yksinkertaistamisesta, että biodiversiteetin edistämiseksi ei mitattaisi jatkossa aitojen leveyksiä vaan oikeita tuloksia. CION katsoi, että sanktiojärjestelmää on yksinkertaistettu ja kohtuullistettu jo tällä kaudella. Markkinajärjestelyjen sääntöjä on pyritty karsimaan jo tällä kaudella. Notifikaatioiden eli jäsenmaiden erilaisten ilmoitusten määrää tullaan vähentämään merkittävästi tulevalle kaudelle. Viherryttäminen on todettu monimutkaisuuden lähteeksi nykykaudelle. CION katsoi myös Omnibus-ehdotuksessa tehdyt muutokset edistysaskeleina, samoin Baltian maiden ja Pohjoismaisten jäsenmaiden yksinkertaistamisehdotukset vuodelta 2017 jo osittain toteutuneiksi. CION myös lupasi, että delegoituja säädöksiä leikataan 50 %:lla nykykaudesta. CION vakuutti, ettei uudistuksessa ole tehtävien siirtämisestä sellaisenaan, vaan kyse on yksinkertaistamisesta.

Sääntöjen laajempi kattavuus tarkoittaisi ehdollisuuden kautta selkeät pelisäännöt ilmasto- ja ympäristökokonaisuuden tavoitteiden toteuttamiselle koko EU:ssa. CION vakuutti, että jäsenmaa saisi päättää itse, miten ne toteutetaan yksityiskohdiltaan. Esimerkkinä CION mainitsi viljelyn monipuolistamisen, jonka yksinkertaistaminen tarkoittaa sitä, että se korvattaisiin viljelykierron toimenpiteellä. Tällöin poistettaisiin kolmen kasvin vaatimus ja seurattaisiin niiden sijaan monivuotisesti tavoitetta. Toinen esimerkki koski pensasaitojen leveyttä, jonka voi nyt määritellä itse. Nuoren viljelijän määritelmä I ja II-pilarissa ovat nyt erilaisia, jatkossa se voisi CION mukaan olla yhtenäinen. Strategisen suunnitelman kattaessa molemmat pilarit tämä onnistuisi.

CION selitti jäsenmaan päätettävissä olevista painotuksista, että jos suorien tukien nuorten tukea ei haluta, varat voi siirtää aloitustukeen tai muitakin sääntöjä voisi suunnitella joustavasti. CION mukaan tuella pitää olla ehdot edelleen, mutta jäsenmaa voi itse päättää ikärajoista ja suurimmasta osasta muita ehtoja.

Investointien osalta helpotukset ovat CION mukaan merkittäviä, koska tarkempi tukikelpoisuusehtojen määrittely voidaan tehdä jäsenmaan tasolla.

CION korosti tukioikeuksien lopettamisen yksinkertaistavaa vaikutusta, jos jäsenmaa siihen päätyy. Komissio kertasi tukioikeusjärjestelmän monimutkaisuutta, josta luopuminen olisi todellista yksinkertaistamista.

CION kertoi, että satelliittien kautta voidaan havaita monet pellolla tehdyt toimenpiteet valvontaa ja tarkastusta varten. Tämä tieto yhdistettynä peruslohkorekisterin tietoihin tulisivat helpottamaan seurantaa. Ennakkovaroituksen antaminen väärästä kasvista voisi olla esimerkinomainen

toimi. Spatiaalinen tukihaku on ennakkotarkastuksineen jo CION mukaan vähentänyt sanktioita viimeisen kahden vuoden aikana.

Valvonnoista ja rangaistuksista CION totesi, ettei se antaisi mitään tarkentavia IACS-valvonta- ja sanktiosääntöjä vaan jäsenmaalla olisi vapaat kädet. LPIS-laatu pitäisi olla edelleen kunnossa, jolloin yleisiä sääntöjä rahastoille aiheutuvien riskien välttämiseksi noudatettaisiin jatkossakin. Joustavuus määritelmien ja muidenkin osalta tulisi laajenemaan. CION perusteli useaan kertaan, että siten ei olisi siis EU-sääntöjä, jotka koskevat suoraan viljelijöitä. CION voisi keskittyä järjestelmien tarkastamiseen ja varmentavan elimen seuraamiseen. Jos isompia ongelmia esiintyy, silloin vasta puututaan rahoitusleikkausten avulla jäsenmaan toimiin.

Indikaattorit ja raportointi ovat välttämättömiä, mutta CION väitti supistavansa indikaattoreiden määrää puoleen (nykyisestä yli kahdestasadasta sataan erilliseen). CION vakuutti, että tiedot ovat pääasiassa sellaisia, jotka jäsenmaalla on jo ollut olemassa, eikä uusia tietoja viljelijästä kysyttäisi.
Vuosi-ilmoituksesta tulisi vuosittain ainoa palautettava dokumentti nykyisten runsaslukuisten sijaan.

CION vakuutti, että uudessa strategiasuunnitelmassa asiakirjat tulevat olemaan tiiviimpiä kuin maaseutuohjelmassa nykyään.

JRC (pääjohtaja šucha) kertoi, että he tarjoavat tieteellistä apua komissiolle ja saavat rahoituksensa Horisontti 2020-ohjelmasta. JRC totesi, että uusi teknologia tuo uusia mahdollisuuksia. Teknologian osalta maatalous on ollut etujoukoissa sen omaksumisessa. JRC totesi, että hallinnollisesta valvonnasta siirrytään enemmän sähköiseen seurantaan. Copernicus-ohjelmaa maatalous käyttää jo laajasti ja maatalous voisi olla ensimmäinen pilvipalvelun käyttäjä. Tekoäly saa jatkuvasti uusia sovelluksia ja sen menestys perustuu massadataan, jota se hyödyntää. Joidenkin maiden kanssa on jo kokeilussa menetelmiä, jolla maanviljelijä voisi välttyä valvontakäynniltä. Viljelijät voisivat saada ennakkoon tietoja ja muistutuksia, mitä pitäisi tehdä tulevien viikkojen aikana.

Esimerkkinä JRC esitteli väärävärituIkitun kuvan viljelytietoja esimerkkikuvien kanssa. JRC vakuutti, että kaikesta on tulossa yksinkertaisempaa. Tulevalla kaudella, 2021 eteenpäin, esimerkiksi kuvia peltolohkolta voitaisiin lähettää JRC:n mukaan viljelijän itsensä toimesta ja niihin kuviin olisi mahdollista liittää myös paikkatieto mukaan. JRC:n tehtävä uudessa toimeenpanomallissa on olla maksajavirastojen tukena.

Pj-maa totesi, että FR ja DE ovat tehneet yhteisen kirjelmän tulevasta maatalouspolitiikasta.

FR totesi pj-maan kysymyksiin, että uusi toimeenpanomalli voi mahdollistaa uuden kehittämisen, mutta sitä ei saa vahingoittaa toimeenpanon vaikeuttamisella. Kaikilla jäsenmailla pitää olla yhteinen YMP:n pohja. FR tukee yksinkertaistamista ja muistutti nopeasta neuvottelusta komission kanssa strategiasuunnitelman yhteydessä.

FR tähdensi, että komission hyväksynnän pitäisi keskittyä yleisiin periaatteisiin ja tavoitteisiin, eikä edellyttäisi yksityiskohtaista tarkastusta. FR tähdensi, että heti

alussa pitäisi olla kahden vuoden siirtymäkausi. Seurannasta ja valvonnasta on annettu hyvä esitys, mutta myös siihen tarvitaan siirtymäkausi ja käyttöönotto myös aiheuttaa kustannuksia.

FR totesi, että jatkossa on selitettävä maatalouspolitiikkaa paljon nykyistä paremmin niin viljelijöille kuin kansalaisille. Rahoitus pitäisi myös olla riittävä tämän politiikan toteuttamiseksi. FR on yhdessä DE: n kanssa jakanut kirjelmän.

DE kommentoi FR ja DE yhteistä kirjelmää. DE katsoi, että yksinkertaistamisehdotukset eivät vielä riitä, koska toimeenpanon pitää olla edelleen johdonmukaista ja yksinkertaisempaa. DE totesi, että on tärkeää päästä eroon esteistä esimerkiksi pysyvän nurmen osalta. On varmistettava, että ehdollisuuden piiriin liittyvät asiat toimivat yhteen. Tarvitaan siten selkeitä indikaattoreita. Tosiasiallisen viljelijän määrittely pitäisi olla vapaaehtoinen, ja toimenpidetyypit pitäisi olla valinannanvaraisia. Ehdollisuudessa pitää ottaa huomioon, että eri direktiiveistä määritetään seuraamukset jo erityislainsäädännössä. DE: n mukaan ei siis pitäisi tulla lainsäädäntöä, joka toisi lisätaakkaa strategiasuunnitelmaan. Asiaa pitäisi käsitellä erikseen työryhmätasolla.

ES totesi, tukevansa FR ja DE paperia. Puheenjohtajan kysymyksiin ES vastasi, että yksinkertaistaminen on väline tavoitteeseen nähden. Perussäädösten vähäisempi määrä on hyvä asia, mutta pitää seurata, ettei alemman asteisia säädöksillä pyritä korvaamaan puuttuvia säädöksiä. Konkreettisena esimerkkinä ES totesi, että horisontaalisia kysymyksiä pitää joustavoittaa. Myös pienten viljelijöiden osalta pitää sääntöjä yksinkertaistaa erityisesti ehdollisuuden osalta, kuten nykyäänkin. Ehdollisuuteen ei pitäisi lisätä uutta kerrosta. ES mukaan ei pitäisi myöskään strategiasuunnitelmaa varten tehdä uutta hyväksymisprosessia. ES totesi myös, että valvontaperiaatteisiin pitää kiinnittää huomiota. ES kommentoi myös, että pitäisi luoda hakemukseton järjestelmä.

LV totesi, että strateginen suunnittelu saattaa lisätä hallinnollista taakkaa. Toimeenpanon suunnittelu ja rahoitus tulee olemaan haasteellisia. Tulosperusteinen järjestely voidaan saavuttaa nykyjärjestelyjenkin pohjalta. Jäsenmaat voisivat itse määritellä tukikatot ja myös sosioekonomiset elementit pitää ottaa huomioon. LV kritisoi, että esimerkiksi ravinnetyökalut, paljaan maan kielto ja turvemaiden kyntökielto ovat uusia vaatimuksia, jotka lisäävät kustannuksia. Jäsenmaiden on hankala selviytyä hallinnosta, kun vaatimukset lisääntyvät, siksi teknistä tukea pitäisi saada maksaa molempien pilarien perusteella nykyisen II pilarin sijaan.

CZ totesi, että hallinnollisen taakan yksinkertaistaminen pitää muistaa. CZ kysyi, että mitä etua tosiasiallisen viljelijän määrittelyssä on. Joka maassa erikseen määriteltynä se on hankalaa. Ehdollisuus ei myöskään ole tyydyttävällä tasolla vielä. CZ totesi, että heillä kolme neljästä tilasta osuisi tukikaton piiriin. CZ mukaan toissijaisuusperiaatetta tulisi noudattaa enemmän ja maaseudun kehittämisessä pitäisi edunsaajan määritelmäksi pitäisi vielä saada tarkennusta. FR ja DE esitys on hyvä ja sitä he voivat tukea.

PT totesi pj-maan kysymyksiin, että kustannushyötyanalyysiä pitäisi tehdä vielä lisää ja annettu ehdotus on aivan liian monimutkainen. PT esitti huolen myös delegoitujen asetusten osalta, etteivät ne laajene liiaksi. Tukikaton osalta PT

peräänkuulutti valvonnan yksinkertaistamista. Pientiloihin kohdistuvat tiukennukset monimutkaistaisivat toimeenpanoa. PT tukee FR ja DE kirjelmää.

SI totesi, että se tukee FR ja DE: n esitystä erityisesti budjettileikkauksen vastustamisen osalta. SI totesi, että jos strategiasuunnitelmat ovat liian samanlaisia maaseutuohjelmien kanssa ovat ne aikataulultaan ja sisällöltään liian monimutkaisia. Ehdollisuuden osalta SI epäili sen sisältävän liian paljon monimutkaisuutta. SI ilmoitti tukevansa FI:n esittelemää AOB-kohtaa ehdollisuudesta. SI tukee kaikkea sellaista, mikä tuottaa aitoa yksinkertaistamista.

EL totesi, että toissijaisuusperiaatteen toteuttamisen avulla saataisiin parhaimmillaan aikaan aitoa yksinkertaistamista. Strategisten suunnitelmien vaatimukset vaikuttavat liian monimutkaiselta. Tuloskeskeinen malli ei saisi tuottaa sellaista tilannetta, että tulosraportointi tulisi vielä edellisen hallinnon päälle. Ehdollisuuden lisävaatimukset vaikuttavat negatiiviselta. EL voi tukea yksinkertaistamispyrkimyksiä.

PL totesi, että yksinkertaistamisen osalta se toivoo, että istuva komissaari on ensimmäinen historiassa, joka siinä onnistuu. Strategiset suunnitelmat ovat huolestuttavia, koska niillä saatetaan menettää politiikan yhtenäisyyttä ja viivästykset tukimaksuista on todellinen vaara. Tukikatto on sisällään hyväksyttävä, mutta rahojen uudelleenkäyttöä pitää pohtia. Tosiasiallisen viljelijän osalta määritelmä on edellistäkin monimutkaisempi. Pienten tilojen osalta pitäisi ottaa nykyiset helpotukset käyttöön. PL tukee uusien teknologioiden käyttöönottoa YMP:n toimeenpanossa.

EE totesi tukevansa tulevaa uutta toimeenpanomallia. Ehdotus saattaa tuottaa riskejä strategisen suunnitelman toteuttamisen osalta. Suunnitelmien tulisi olla yksinkertaisempia. Eläinten hyvinvointisitoumuksia voisi toteuttaa vuositasolla, jolloin ne ovat yksinkertaisia. Pitkät sitoumukset ovat tulosseurannan kannalta haastavia. Vaihtoehtoiset ehdollisuusjärjestelmät tulisi olla jäsenmaan päätettävissä, jolloin jäsenmaalla pitäisi olla oikeus jättää jokin hyvän maatalouden ja ympäristön ehto (GAEC) toimeenpanematta, jos sille ei ole tarvetta, tästä voitaisiin sopia komission kanssa osana strategista suunnitelmaa. Kasvinviljelyn ja kotieläintalouden sanktiot pitäisi erottaa toisistaan.

SE on myönteinen kunnianhimoisesta suunnitelmasta subsidiariteetin osalta. Jäsenmaat voisivat päättää parhaat toimenpiteet ja keinot. SE tukee uutta hallintomallia, mutta katsoo, että pakollisia toimenpiteitä on vielä liian paljon. SE totesi, että strategisessa suunnitelmassa riskinä on monimutkaisuus. Ilmaston ja ympäristön aseman nostaminen on tärkeää, mutta keinot pitäisi voida itse valita. Jäsenmaat voisivat saada enemmän vapauksia ympäristöarkkitehtuuriin. Sanktioissa pitää päästä yksinkertaistamiseen. Pilarin I ympäristöjärjestämässä, tukikatoissa, nuorissa viljelijöissä ja riskinhallinnassa pitää vielä löytää yksinkertaistamista.

LU totesi, että pieniä tiloja ja valtioita haittaavat monet toimenpiteet, kustannusrasite on kohtuuton. LU totesi, että strategisen suunnitelman toteutus on vielä liian monimutkainen ja seurannassa on vielä korjaamisen varaa. Omnibus- asetuksessa on jo sovittu tosiasiallisen viljelijän vapaaehtoiseksi jättämistä. Könttätuki nuorelle viljelijälle on ollut kätevä, sen tuen tulisi sisältyä

keinovalikoimaan. LU totesi, että FI esittelemä ehdollisuuspaperin olevan LU: lle tärkeä.

CY totesi, että komission ehdotuksessa huolena on strategisen suunnitelman myötä hallinnollisen taakan lisääntyminen. Huolena on, että toimenpiteitä pitää soveltaa kunkin jäsenmaan tarpeisiin. Strategisen suunnitelman pitäisi olla yleisemmällä tasolla.

IT toivoi pienviljelijöille helpotuksia ehdollisuuden pakollisuuden suhteen. Pakollinen ilmasto- ja ympäristöjärjestelmä pilarissa I on IT mukaan turha, koska se on päällekkäinen pilarin II kanssa. Lisäksi IT haluaisi kuulla vielä valtiontukimenettelyistä, koska myös sitä järjestelmää tulisi yksinkertaistaa.

FI kiitti esitykseen sisältyvistä aidoista yksinkertaistamisehdotuksista. Strategista lähestymistapaa FI piti hyvänä ja kriisivarauksen yksinkertaisempi toteutus on aikaisempaa parempi. Teknologian hyväksikäyttöön FI suhtautuu myönteisesti. FI tosin muistutti, että tiettyjä rajoitteita toki syntyy esim. metsän aiheuttamien varjojen vuoksi.

FI totesi, että tukikatto ja uudelleenjakotuki tulisi jättää jäsenvaltiolle päätettäviksi. Myös palkkakustannusten laskentamenetelmä on liian monimutkainen tukikaton yhteydessä. Tosiasiallinen viljelijän määritelmä tulisi jättää vapaaehtoiseksi kuten Omnibus-asetuksen yhteydessä vasta viime vuonna yhteisesti sovittiin.

FI korosti, että vain kaikkia maita koskevat avainelementit pitäisi ottaa ehdollisuuteen mukaan. Kaikkia paikalla tehtävää tarkastusta edellyttäviä ehtoja pitäisi tarkastella erittäin kriittisesti, koska muutoin valvonnan kehittäminen ei mene esitettyyn suuntaan. FI myös katsoi, että strategisen suunnitelman yksityiskohdat pitäisi minimoida. FI painotti, että esimerkit yksinkertaistamisesta eivät tarkoita, että ympäristötavoitteita alennettaisiin. Toteutustavat vaan voisivat vaihdella enemmän kulloinkin parhaan lopputuloksen saavuttamiseksi. Taloudellinen kannustus viljelijöille olisi oikea lähestymistapa, koska taloudellisesti viljelijöillä menee heikon markkinatilanteen ja huonojen sääolosuhteiden vuoksi huonosti.

RO totesi, että joitakin muutoksia muutoin kohtuulliseen ehdotukseen pitää tehdä. Tukikattoa ei voi hyväksyä RO: n mukaan tällaisenaan. RO oli huolissaan siitä, että maatalouspolitiikka pirstaloituu liiaksi.

BE totesi, että riittävät talousarviovarat pitää olla käytettävissä tavoitteisiin pääsemiseksi. BE tukee FR ja DE esitystä. Toissijaisuusperiaatetta pitäisi toteuttaa nuorten viljelijöiden osalta, mutta ei liiaksi. Jos toissijaisuusperiaatetta halutaan toteuttaa, niin myös seurannassa ja indikaattoreissa tulisi olla vapaaehtoista toimeenpanoa. BE kiinnitti huomiota seurantajärjestelmän yksinkertaistamiseen. CION on siirtänyt nyt kansalliselle tasolle monia selvitysvelvollisuuksia. Puolivälin arviointi on osoittautunut hankalaksi. Unionilla pitää olla yhteiset tavoitteet. BE tukee myös FI tekemää ehdotusta ehdollisuudesta.

LT on tyytyväinen, että subsidiariteettia on lisätty, mutta strategisen suunnitelman soveltamisalan laajuus huolettaa. Suunnitelmat eivät näytä kovin

yksinkertaisilta. Vuosittainen raportointi ei LT:n mielestä ole hyvä ehdotus, koska muutokset tapahtuvat pidemmälle aikavälillä. LT totesi, että joka toinen vuosi tehtävä raportointi olisi riittävä. Budjetin typistäminen, kunnianhimoiset tavoitteet ja kansainväliset sopimusten velvoitteet sopivat huonosti yhteen.

SK totesi, että ehdotukset sisältävät myönteisiä aloitteisia. Toimeenpanomalli ei SK:n mielestä sovi suoriin tukiin, koska toimintalogiikka on erilainen kuin maaseudun kehittämisen lähestymistapa. Subsidiariteetti ei toteudu välttämättä riittävästi, koska alemman asteiset säädökset voivat vesittää toimeenpanon yksinkertaistamisen. Strategisten suunnitelmien velvoitteiden vähentäminen olisi SK:n mielestä avain yksinkertaistamiseen jäsenvaltion kannalta. Tosiasiallisen viljelijän määrittely on SK:n mielestä ongelmallinen. SK ilmoitti tukevansa FR ja DE kirjelmää.

BG kiitti tuesta puheenjohtajuuskaudellaan. BG totesi, että tehdyt esitykset eivät välttämättä yksinkertaista tulevaa politiikkaa vaan hallinnollista henkilöstöä tarvitaan tämän seurauksena lisää. Kansallisella tasolla voisi aidosti päättää monia kohtia strategisen suunnitelman sijaan. Pienet ja kaukaisten alueiden viljelijät tarvitsevat vielä enemmän huomiota lisätuen ja yksinkertaisempien menettelyiden muodossa.

HR totesi, että tavoitteiden nostaminen ja rahoituksen leikkaus on vaikeasti selitettävä asia viljelijöille. Strategisen suunnitelman toteuttaminen voi monimutkaistaa toimeenpanoa. Pienten tilojen joustoa tulisi lisätä nyt esitetystä. Sektoreista erityisesti huomiota pitäisi kiinnittää viiniin ja hunajantuotantoon.

HU mukaan yksinkertaistaminen ja subsidiariteetti ovat hyviä asioita. Markkinatoimenpiteiden ja suorien tukien osalta toimeenpanomalli ei välttämättä toimi vaan monimutkaistaa tilannetta. Suorat tuet eivät ole välttämättä sopivia esitettyyn strategisuunnitelmakehikkoon. Ykköspilarin osalta esitys voi vaarantaa maksut ja vaikeuttaa toimeenpanoa. Subjektiivisesti asetettujen tavoitteiden alittaminen voi tuottaa odottamattomia seurauksia. Uusi ehdotus ei ole jäsenmaalle yksinkertaistava. Kaksi pilaria voisi olla erikseen strategisessa suunnitelmassa yksinkertaisuuden tavoittelemiseksi. HU luottaa enemmän laatuun kuin nopeuteen YMP:n lainsäädännön valmistelussa.

IE totesi, että yksinkertaistaminen ja teknologia yhdessä on mielenkiintoinen ajatus, mutta IE varoitti, että EU:ssa on enemmän yli 80 -vuotiaita kuin alle 30 -vuotiaita viljelijöitä. On haastavaa löytää tasapaino yksityiskohtien ja subsidiariteetin väliltä. IE muistutti, että jälkikäteen valvottaessa lainsäädännössä on oltava riittävä selkänoja jäsenmaalle. Tosiasiallinen viljelijä oli edellisessä uudistuksessa vaikea ja ehdotus on nytkin vaikea. Strateginen suunnitelma pitää olla vain oleelliset asiat sisältävä tiivis asiakirja ja raportointia pitää tarkastella tarkasti.

DK kiitti ehdotuksista lainsäädännön yksinkertaistamiseksi, mutta katsoi, että tukikatto pitäisi olla vapaaehtoinen, koska se aiheuttaa enemmän haittaa kuin hyötyä. DK totesi, että ei ole tarvetta perustaa pakollista uutta neuvontajärjestelmää, jos yksityinen vanha järjestelmä toimii. Uusi ehdotus ehdollisuudesta on liian monimutkainen. DK totesi, että tilaa yksinkertaistamiseksi löytyy vielä merkittävästi.

MT katsoi, että yksinkertaistamista pitää viedä pidemmälle. Uusi ehdollisuus ei vaikuta yksinkertaistukselta ja toimenpiteet pitäisi valita vapaaehtoiselta pohjalta. MT tukee uuden teknologian hyödyntämistä, mutta muistutti, että pienissä jäsenmaissa tarvitaan tukea toimeenpanolle ja joustavuutta ehtoihin. MT toivoo, ettei tästä seuraa viivästyksiä maksuihin.

UK totesi, että kolmen kasvin vaatimuksen muuttaminen on hyvä ajatus. UK on pitkään vaatinut helpotusta ja subsidiariteettia. Yksinkertaistamiseen on edelleen mahdollisuuksia ja teknologian hyödyntämistä tulee jatkaa. Parempaa viljelyyn ja hallintoon liittyvän datan koordinointia tulee jatkaa, koska se hyödyttää myös jatkossa.

NL totesi, että suunta subsidiariteetin lisäämiseksi on oikea. Strategisessa suunnitelmassa pitää pysytä perustelemaan tarpeet ja tavoitteet, koska rahoitus on riippuvainen tästä dokumentista. Ehdotus sisältää vielä liikaa monimutkaistuksia. NL totesi, että ehdollisuutta pitää vielä tarkastella uudelleen.IACS-säännöt pitäisi myös poistaa sen mukaan kokonaan ja tarkastaa vain jäsenmaan omaa järjestelmää. Tukikatto on ongelmallinen ja sen palkkakustannushelpotus tulisi ehdottomasti poistaa.

CION kommentoi jäsenmaiden näkemyksiä. CION katsoi, että tasapainon löytäminen on haastavaa, koska samalla pitää varmistaa, että kaikki tavoitteet saavutetaan. Perusasetuksen säännöt pitää kuitenkin aina valvoa. CION lupasi sekä henkilöresurssi- että taloudellista tukea jäsenmaille järjestelmien pystyttämiseen. CION lupasi, että esitystä voidaan vielä nykyisestä tiivistää ja oli valmis tarkastelemaan rakentavia esityksiä.

CION katsoi, että valvonnan osalta uusi toimeenpanomalli ei huoleta komissiota. CION kommentoi pienille viljelijöille nykyisin annettuja poikkeuksia. CION katsoi, että pienten tilojen ryhmäpoikkeus ei jatkossa sovi, jos aiotaan täyttää kansainväliset sopimukset ympäristö- ja ilmastotavoitteista. Ryhmäpoikkeaminen ei suoraan onnistu, riskin perusteella voidaan kohdentaa valvontaa jäsenmaassa, mutta se pitää perustella.

Muut asiat

5. a) Käsiteltävänä olevat säädösehdotukset (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

Ehdollisuus: yksinkertaisempia keinoja varmistaa ympäristönsuojelun taso
Suomen valtuuskunnan tiedotusasia Alankomaiden, Latvian, Liettuan, Luxemburgin, Romanian, Ruotsin, Suomen, Tanskan, Tšekin ja Viron valtuuskuntien puolesta 10926/1/18 REV 1

FI esitteli kymmenen maan yhteisen kirjelmän ehdollisuuden kokonaisuudesta. FI totesi, että ehdollisuudesta on tehty kirjelmä, koska kokonaisuus on tärkeä. Korkeat ympäristö- ja ilmastotavoitteet voidaan saavuttaa räätälöimällä välineet kuhunkin tarpeeseen sopivaksi yhden kaikille huonosti sopivan mallin sijaan.

FI katsoi, että aitoa yksinkertaistamista pitäisi uudessa politiikassa olla, mutta ehdollisuus on jopa monimutkaisempi kuin aikaisemmat kokonaisuuden osaset yhteensä. FI katsoi, että järjestelmässä pitäisi olla kannustavia elementtejä viljelijöille oikeista totutetuista toimista. Ehdollisuudessa pitäisi keskittyä olennaisimpiin ja jättää ne vaatimukset pois, jotka koskevat vain harvoja maita tai jotka pilarin II välineillä olisivat paremmin toteuttavissa.

Neljätoista jäsenmaata käytti aiheesta puheenvuoron (DK, SE, NL, LT, CZ, EE, RO, HR, EL, MT, SI, HU, DE ja asian esitellyt FI). Allekirjoittaneiden maiden lisäksi tukevien joukkoon liittyivät RO, HR, EL, MT, SI ja HU. Myös DE totesi jossain määrin ymmärtävänsä tehokkuuden parantamisen tavoitetta ja katsoi tietyn pelivaran olevan järkevää jättää jäsenmaalle. Toisaalta DE muistutti, että EU:lla pitää olla yhteiset vaatimukset ja pelisäännöt, jolloin se edellyttää tiettyjä yhteisiä vaatimuksia ehdollisuudesta.

DK arvioi, että uusi ehdollisuus tarkoittaa lakisääteisten hoitovaatimusten osalta sitä, että tulisi 74 uutta vaatimusta edellisen 400 vaatimuksen lisäksi. Uudet vaatimukset ehdollisuudessa eivät tuo DK:n mukaan lisäarvoa, koska ne ovat velvoittavaa lainsäädäntöä jo jäsenmaassa, jolloin niistä ei ole mitään hyötyä ottaa mukaan ehdollisuuteen.

SE muistutti, että turvemaiden suojelun osalta tarvitaan kohdistettuja kannustavia toimenpiteitä, koska vaikutukset yksittäisille viljelijöille voisivat olla kohtuuttomia.

CION kiitti uusista ajatuksista, mutta samalla muistutti, että kaikkien pitää olla kunnianhimoisia ilmasto- ja ympäristöasioissa, siksi kestävän kehityksen tavoitteet pitää olla mukana perusasetuksissa. CION muistutti, että tiedonannossa sanottiin, että maatalouden pitää kantaa vastuunsa ja se on myös sisällytetty neuvoston päätelmiin maaliskuussa. CION katsoi, että kestävän kehityksen tavoitetta, kuten maaperän suojelua ja biodiversiteetin tavoitteita ei pidä kyseenalaistaa. Ehdotuksen mukaan hyväksytään kannustimet joko I tai II pilareihin, mutta koska II pilarin ohjelmat eivät kaikkialla ole laajoja, niin joitain perusperiaatteita pitää asettaa EU-tasolla. Yhteiset pakolliset säännöt seuraavat CION mukaan oleellisena osana tätä kokonaisuutta. CION puolusti ehdollisuuden kokonaisuutta sillä, että se on poliittisesti tärkeä eli myös on tärkeä suorien tukien perustelun ja olemassaolon takaajana.

CION toisteli, että ehdollisuuden vaatimukset osoittavat yhteiskunnalle laajassa mielessä, että merkittävät suorat tuet ovat perusteltavissa. Viljelijät eivät tosin CION: kaan mielestä saa kiitosta tästä. CION totesi, että turvemaista ja ravinnehallinnasta voidaan keskustella erikseen. CION alleviivasi, että ehdoilla pidetään huolta tasavertaisuudesta, ettei toisessa maassa voi tehdä vapaasti samaa asiaa, joka toisessa on kiellettyä. CION väitti, että mitä jäsenmaat haluavat, on jo ehdotuksen mukaan mahdollista. Kannustepohjaiset toimenpiteet ovat mahdollisia CION mukaan. CION linjasi, että sen mielestä yhteisestä perustasosta ei voi lipsua.

Pj-maa totesi, että asiakohdasta ei tehdä neuvoston päätelmiä, mutta asia huomioidaan jatkossa.

b) Pyyntö ottaa käyttöön poikkeuksellisia toimenpiteitä ankaran kuivuuden koettelemien maanviljelijöiden auttamiseksi Puolassa
Puolan valtuuskunnan tiedotusasia 10941/18

PL kertoi, että kuivuus on koetellut merkittävästi Pohjois- ja Luoteis-Puolaa. Viime syksynä oli sateita ja tulvia. Nyt kuivuus koskee 1,5 miljoonaa hehtaaria PL:n mukaan. Karjatilojen rehutilanne huolestuttaa Puolassa. PL on toivonut kiireellisiä toimenpiteitä. PL totesi ymmärtävänsä talousarvion tiukkuuden, mutta toivoo ehdotukselleen tukea.

IE totesi tukensa PL ja toivoo, ettei CION sulje pois tällaista lisätukimahdollisuutta. Vaikea talvi ja kuivuus ovat olleet myös ongelmana IE:ssä.

SE:ssa on ollut korkeimmat lämpötilat vuosikymmeniin ja kuivuus on vaivannut. Rehupula uhkaa tulevana talvena ja viljojen sato on kärsinyt merkittävästi. SE pyysi tukea EU:lta vaikeaan tilanteeseen.

Tukensa PL:lle osoittivat myös FI, SK, CY, RO, DK, EE, HU, LT, LV, FR, MT. Puheenvuoroissaan NL ja DE totesivat myös kuivuuden vaivaavan heidän maataloutta. DE totesi, että heillä Koillis-Saksassa on ollut äärimmäistä kuivuutta ja erityisesti se koskee viljaa ja rypsiä. Menetykset ovat suuruusluokkaa 20-60 % normaalivuodesta. DE totesi, että toimenpiteitä on toteutettu, mm. myöntämällä huokeampia lainoja ja verohelpotuksia sekä muita tukia. Aikaisintaan elokuussa DE katsoi saavansa kokonaiskuvan tilanteen vakavuudesta. NL on kärsinyt myös pitkään kuivuudesta. NL:n mukaan kyse on ilmastonmuutoksesta, joten EU:ssa pitää miettiä riskinhallintajärjestelmiä ja vedenhallintajärjestelmiä jatkoa ajatellen. NL tiedusteli, että onko CION tehnyt jo selvitystä rehun kallistumisesta tai ylipäänsä kuivuuden vaikutuksista hintoihin. FI totesi, että jakaa PL:n huolen ja muistutti, että Itämeren alueella, FI mukaan lukien, on ollut kuivaa ja toisaalta märkyys vaivasi viime syksynä. FI kiitti CION joustavuudesta jo nyt toteutettuihin EFA-alojen rehunkorjuupoikkeuksiin liittyen. FI toivoi korkeampia ennakkomaksuja tälle syksylle. FI toivoo komission etsivän kaikkia mahdollisia keinoja viljelijöiden tilanteen helpottamiseksi, sisältäen EU:n yhteisen rahoituksen.

CION (Hogan) totesi NL:n kysymykseen, että ei ole vielä tietoa hintojen muutoksista kuivuudesta johtuen. CION on tietoinen kuivuuden aiheuttamista huolista. EFA-alueiden käyttöön rehunkorjuuseen on jo hyväksytty taannehtiva poikkeus. CION vakuutti, että se on valmis auttamaan, kun tarvetta on. CION lupasi, että pilarissa I voidaan hyväksyä 70 % ennakkomaksut ja II pilarissa 85% tänä syksynä. Toinen vaihtoehto valtiontukisäännöt, joiden puitteissa 80% vahingoista voidaan kuivuudesta kärsineillä alueilla korvata. CION mainitsi myös de minimis -tukien ylärajan nostamisen, mistä on odotettavissa ehdotus tämän vuoden aikana. Kriisivarantoihin turvautuminen on CION mukaan vaikeasti toteutettava vaihtoehto. CION myönsi, että uutta rahaa ei ole, mutta olemassa olevia resursseja voi käyttää.

Pj-maa totesi, että neuvosto on huomioinut Puolan esittämät saadut huolet ja muilta valtuuskunnalta saadut kommentit.

c) FAO:n seuraavan pääjohtajan valitseminen 2019
Ranskan valtuuskunnan tiedotusasia 11012/18

FR totesi, että asiaa on käsitelty Luxemburgissa huhtikuun neuvoston kokouksessa. FR katsoi, että FAO:n täytyy kantaa vastuunsa elintarvike-, maatalous-, kalastusasioissa. FR odottaa tulevalta pääjohtajalta paljon, varsinkin sitä, että yhteistyötä tehdään muiden YK:n järjestöjen kanssa. FR asettaa EU:n yhteiseksi ehdokkaaksi Catherine Geslain- Laneellen.

FR totesi, että hän on osoittanut johtajuutta FR hallinnossa, EFSA:ssa ja kansainvälisissä yhteyksissä. FR pitää häntää konsensushakuisena, mutta myös kriisitilanteissa johtamaan pystyvänä. Geslain-Laneelle voisi tulla myös esittelemään itsensä syyskuun epäviralliseen neuvostoon ja hän on käytettävissä EU:n ehdokkaaksi.

AT totesi, että FR kandidaatti voisi esittäytyä epävirallisessa ministerineuvostossa syyskuussa. Siellä myös keskustellaan EU:n yhteisestä ehdokkaasta ja lokakuussa on tarkoitus viimeistellä päätös.

d) Afrikkalaisen sikaruton tilanne Romaniassa
Romanian valtuuskunnan tiedotusasia 11088/18

Romanian valtuuskunta tiedotti afrikkalaisen sikaruton (ASF) tilanteesta Romaniassa. Voimakkaista vastustustoimista huolimatta tauti leviää Romaniassa. Romaniassa Tonavan suistoalueella (Tulcean maakunta maan itäosassa, Ukrainan ja Moldavian vastaisella rajalla) on viimeisimmän kahden kuukauden aikana vahvistettu yhdeksän uutta ASF-tapausta villisioissa ja lähes 300 tautiryvästä kotisioissa. Varotoimina näissä ensimmäisissä tapauksissa lopetettiin 2140 sikaa. Tautialue on erittäin vaikeakulkuista ja villisikojen raatoja on vaikea löytää. Alueella on runsaasti pieniä takapihasikaloita, mutta myös erittäin suuria sikakasvattamoita. Ensimmäisten tapausten jälkeen ASF levisi myös yhteen suureen sikatilaan, jossa oli 45000 sikaa. Näiden sikojen lopettaminen aloitettiin välittömästi. Tähän mennessä taloudelliset tappiot Tulcean maakunnassa ovat olleet n. 11 miljoona euroa.

Romanian valtuuskunta pyytää muilta mailta ja komissiolta tukea taudin torjuntaan sekä taloudellisten tappioiden kompensaatioon.

Useat delegaatiot esittivät tukensa Romanialle ja ymmärtävät tilanteen vakavuuden. PL, HU, CZ, LV, SI, LT, BG, HR yhtyivät Romanian esittämään pyyntöön taloudellisesta tuesta tappioiden kompensoimiseksi. DK ja LT tarjoutuivat lähettämään asiantuntijoitaan Romanian avuksi. DE yhtyi huoleen ASF:n leviämisestä ja FR toisti aikaisemmin esittämänsä ehdotuksen kaikkien villisikojen (ml. tarhattujen) siirtojen lopettamisesta EU:ssa.

Komissaari Andriukaitis muistutti, että ASF on ollut maatalousneuvoston agendalla jo kahdeksan kertaa. Tilanne Romaniassa on erittäin vakava ja poikkeuksellinen. Romaniassa tarvitaan kaikkien viranomaisten ja toimijoiden tehokasta yhteistyötä ja kaikki toimet on otettava käyttöön. Tautialueen

maantiede ja sosioekonomiset olot ovat erittäin haastavia. Romanian on tehtävä kaikkensa, ettei tauti leviä Tonavan länsipuolelle. Komissio on valmis auttamaan kaikin keinoin. Komissio on valmis harkitsemaan rahoituspyyntöjä, mikäli ne ovat epidemiologisesti perusteltuja ja rahoituskehys ne mahdollistaa.

Komissaari muistutti delegaatioita, että 6.9.2018 Brysselissä järjestetään korkean tason ministerikokous ASF:stä ja muista eläintaudeista (Avian influensa, LSD, PPR).

Puheenjohtaja kirjasi saadun tiedonannon ja siitä käydyn keskustelun sekä komission vastauksen tiedoksi.

Suomen edustajat

Ministeri Leppä; ea Säkkinen, Kaila, Valonen, Unnaslahti MMM; Rönty, Hörman EUE; Soramäki VNK

Asiakirjat

Mainittu asiakohdittain.

Liitteet

Viite

Asiasanat	jaosto maatalous- ja elintarvike (EU 18), maatalouden erityiskomitea, maatalous- ja kalastusneuvosto
Hoitaa	**MMM**
Tiedoksi	ALR, EUE, EVIRA, MAVI, SM, STM, TEM, TULLI, UM, VM, VNK, VTV, YM